

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ТА ОБҐРУНТУВАННІ ДОЦІЛЬНОСТІ СТАНДАРТИЗАЦІЇ ПІДХОДІВ ДО ВЗАЄМОДІЇ ЗІ СТЕЙКХОЛДЕРАМИ

Артюх А.В. магістр

Українська інженерно-педагогічна академія

Корпоративна соціальна відповідальність, сталий розвиток, взаємодія зі стейкхолдерами, соціальні інвестиції, нефінансова звітність, взаємодія з місцевими громадами та їх розвиток – ці теми за останні роки стали в ряді випадків невід'ємним атрибутом діяльності та інформації, що розкривається публічною звітністю підприємств, найчастіше ж – декларативними гаслами і даниною моді. Так чи інакше, всі перераховані теми є складовими компонентами стейкхолдерських підходу до системи управління підприємством. Взаємодія підприємств з зацікавленими сторонами демонструє їх готовність інвестувати в розвиток, в майбутнє своїх клієнтів і співробітників, партнерів і постачальників, забезпечувати сталий розвиток як підприємства, так і місцевих спільнот, здійснювати соціальні інвестиції в значимі для території присутності підприємства сфери, готовність розвивати взаємодію з тими, хто володіє інформацією і ресурсами, що дозволяє адекватно і гнучко реагувати на зовнішні та внутрішні виклики. Аналіз міжнародної практики показує, що проектна, прозора і системно здійснювана діяльність з реалізації соціальних інвестицій на основі передових стандартів і методик сприяє створенню цінності як для підприємства, так і для взаємодіючих сторін.

Контрольованість підприємства як умова відкритого діалогу зі стейкхолдерами, передбачає відповідальність і прозорість при застосуванні корпоративних політик і правил, прийнятті рішень, розробці та реалізації продукції, а також здійсненні інших видів діяльності. Перераховане вище змушує підприємства залучати зацікавлених осіб до ідентифікації, вивчення і реагування на фактори, що впливають на стійку діяльність і рішення виникаючих проблем. Все це можливо зробити, якщо застосовувати стандарт AA1000 SES [1,2,3], який є спільною основою для розробки, реалізації, оцінки та комунікацій про якість системи взаємодії із зацікавленими сторонами (таблиця 1).

Таблиця 1

Основні діючі стандарти серії AA1000 Series

Назва	Опис
AA1000 AccountAbility Principles (AA1000AP) 2018 [1]	AA1000AP (2018) – це прийняті на міжнародному рівні керівні принципи, які організації можуть використовувати для визначення, вибору пріоритетів та відповіді на виклики сталого розвитку для покращення довгострокової діяльності. Стандарт дає вказівки щодо того, як організації можуть бути відповідальними за результати своєї діяльності та мати широкий вплив на екосистему
AA1000SES Stakeholder Engagement Standard Стандарт залучення стейкхолдерів (2015) [3]	Метою Стандарту залучення стейкхолдерів є встановлення орієнтирів для якісної взаємодії зі стейкхолдерами. Основу стандарту створюють принципи інклюзивності, суттєвості та чуйності. AA1000SES (2015) був розроблений з використанням широкого, консультативного, багатостороннього процесу. AA1000SES (2015) є загальноприйнятими рамками для оцінки, розробки, впровадження та передачі інформації щодо зацікавленості стейкхолдерів
AA1000AS Assurance Standard 2008, з доповненням 2018 р. (стандарт забезпечення) [2]	Стандарт AA1000AS 2008, з доповненням 2018 р., призначений як для організаційних користувачів, так і для постачальників послуг з верифікації. Заснований на дотриманні AA1000AP (принципи інклюзивності, суттєвості, відповідальності), з доданим принципом впливу, він допомагає оцінювати системи управління, процедури та політику, що підтримують структуру залучення стейкхолдерів компанії.

Таким чином, використання стандарту покликано забезпечити підприємства належними інструментами оперативного і збалансованого реагування на запити від партнерів, місцевих громад, органів влади, на внутрішні і зовнішні впливи і можливості, що відкриваються та сприятиме сталому розвитку територіальних громад.

Література

1. AA1000 AccountAbility Principles 2018 (AA1000AP– 2018) // AccountAbility. URL: https://www.accountability.org/wp-content/uploads/2018/08/AA_1000AP-2018-Key-Changesand-Bridge-to-Reporting
2. AA1000 AccountAbility Principles Standard 2008 (AA1000APS–2008) // AccountAbility. URL: https://www.accountability.org/wp-content/uploads/2016/10/AA1000APS_english.pdf
3. AA1000 Stakeholder Engagement Standard (AA1000SES–2015) // AccountAbility. URL: https://www.accountability.org/wp-content/uploads/2016/10/AA1000SES_2015.pdf

ПИТАННЯ РОЗРОБКИ НОРМАТИВНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИ ПРОГНОЗУВАННІ ЗАГРОЗИ ВИНИКНЕННЯ НЕБЕЗПЕЧНИХ ЧИНИКІВ ВИРОБНИЦТВА

Артюх С.М. доцент, Курбиль Д.М. аспірант
Українська інженерно-педагогічна академія

Сьогодні в Україні діє низка нормативних підходів із прогнозування загрози виникнення небезпечних факторів (чинників) на виробництві. Система аналізу небезпечних чинників, або небезпек — є науково-обґрунтованою системою, що дозволяє створити на підприємстві умови для виробництва безпечної продукції шляхом визначення (ідентифікації) і контролю небезпечних чинників [1, 2]. Вона забезпечує контроль на всіх етапах виробництва продукції, в будь-якій точці процесу виробництва, де можуть виникнути небезпечні ситуації. При цьому особлива увага зазвичай спрямована на критичні точки контролю, в яких всі види ризиків, пов'язані з використанням небезпечних речовин можуть бути попереджені, усунені або знижені до припустимих рівнів внаслідок цілеспрямованих заходів контролю. Основними методами прогнозування є аналіз ризиків та небезпек по відношенню до виробничих факторів, профілактичний (превентивний) контроль, звітність та відповідальність. Прогнозування загрози виникнення небезпечних факторів - це інструмент управління, що забезпечує більш структурований підхід до контролю ідентифікованих небезпечних факторів, у порівнянні з традиційними методами. Разом із тим, відсутність задокументованої процедури прогнозування виникнення небезпечних чинників на виробництвах може привести до катастрофічних наслідків, наприклад, до руйнування будівель, споруд в промисловій зоні при пожежах, вибухах, або утворення хімічного, радіаційного зараження супроводжується величезним матеріальним збитком і навіть загибеллю персоналу.

Саме тому в основу таких підходів повинні бути покладені основні принципи: проведення аналізу виникнення небезпечних факторів; визначення процедури моніторингу; встановлення коригувальних дій, що мають вживатися для профілактики; встановлення документування всіх процедур та записів.

Література

1. Державні санітарні норми та правила «Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу», затверджені наказом МОЗ України від 08.04.2014 № 248

2. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», затверджено Верховною Радою України від 24.02.1994

ПРОБЛЕМИ НОРМАТИВНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ОЦІНЮВАННЯ БЕЗПЕКИ ПРОМИСЛОВИХ ОБ'ЄКТІВ

Артюх С.М. доцент, Завгородній Д.В. аспірант, Негодів С.С. аспірант

Українська інженерно-педагогічна академія

Сьогодні об'єкти підвищеної небезпеки є реальною загрозою для виникнення надзвичайних ситуацій техногенного або природного характеру. Зважаючи на статистику нещасних випадків і аварій, у тому числі техногенного характеру на об'єктах підвищеної небезпеки та можливість держав-членів ЄС постраждати від таких аварій через транскордонні наслідки на підприємствах вищого рівня небезпеки виникає необхідність забезпечити постійний і своєчасний обмін інформацією про надзвичайні події/аварії на підприємствах високого рівня небезпеки.

Тобто актуальним є приведення українського законодавства у відповідність до Директиви Севезо III Європейського парламенту [1, 3] про контроль загроз виникнення аварій, пов'язаних із використанням небезпечних речовин на промислових об'єктах шляхом розроблення відповідного нормативного забезпечення. Адже за своїми властивостями небезпечні речовини, що обертаються або використовуються об'єктами підвищеної небезпеки класифікують у складі однієї або декількох із десяти категорій небезпечних речовин, які своєю чергою об'єднуються у відповідні групи за видами аварій, що можуть статися, враховуючи властивості цих речовин та вплив вражаючих факторів аварій. Саме тому, суб'єкт господарювання, у власності або користуванні якого є хоча б один потенційно небезпечний об'єкт чи який має намір розпочати будівництво такого об'єкта, організовує проведення його ідентифікації і несе відповідальність за повноту, своєчасність і достовірність такої ідентифікації, тобто розробляє порядок визначення об'єктів підвищеної небезпеки серед потенційно небезпечних об'єктів, в тому числі на основі дослідження нормативних показників аналізу небезпеки та оцінки ризиків [2].

Отже, існує необхідність у забезпеченні оцінювання безпеки промислових об'єктів, особливо об'єктів підвищеної небезпеки і підтримання захисту принаймні на такому ж високому, або вищому рівні. А для цього слід удосконалити нормативних забезпечення в сфері безпеки промислових об'єктів та розробити документовану процедуру оцінювання ризиків об'єктів підвищеної небезпеки з метою проведення аналізу їх небезпеки.

Література

1. Директива 2012/18/ЕС от 04.07.2012 О контроле крупных аварий, связанных с опасными веществами, изменяющая и впоследствии отменяющая Директиву 96/82/ЕС Совета ЕС
2. Закон України «Про об'єкти підвищеної небезпеки» від 18.01.2001 № 2245-III